

**NÁVRH PLÁNU
BEZPEČNOSTI A OCHRANY ZDRAVÍ PŘI PRÁCI
NA STAVENIŠTI - **VZOR****

STAVBA

.....

.....

Zadavatel stavby:

Univerzita Hradec Králové

Zpracoval:

.....

Datum: 10/2019

Počet listů: 23

Obsah:

1.	Definice a zkratky.....	3
2.	Cíl a účel Plánu BOZP.....	3
3.	Identifikace nebezpečí a hodnocení rizik a dopadů	4
4.	Rozsah platnosti.....	4
5.	Projektová a technická dokumentace a popis stavby	5
6.	Povinnosti, pravomoci a odpovědnosti při zajišťování BOZP na staveništi.....	5
7.	Zdravotní a odborná způsobilost pracovníků.....	6
8.	Vybavení staveniště, zajištění prostředků pro první pomoc	6
9.	Pokyny k zajištění BOZP, jejich projednávání na koordinačních poradách a kontroly BOZP	6
10.	Vymezení pracoviště, jeho zabezpečení a vstup osob	7
11.	Skladování materiálu	9
12.	Práce vyžadující zvláštní opatření - rizikové práce	9
13.	Souběžné práce dodavatelů.....	18
14.	Ochranná pásma.....	19
15.	Pracovní úrazy, požáry a mimořádné události.....	19
16.	Technologické (pracovní) postupy	20
17.	Pomocné konstrukce	20
18.	Elektrická zařízení	20
19.	Používání zdvihacích zařízení, ruční manipulace.....	21
20.	Osobní ochranné pracovní prostředky	21
21.	Složky životního prostředí.....	22
22.	Přílohy Plánu BOZP	23

Přílohy: str. 24 - 36

1. Definice a zkratky

1.1. Definice

Incident: jakýkoliv nepředpokládaný jev, výsledek, produkt nebo ohrožení životního nebo pracovního prostředí, zdraví nebo života osob nebo odchýlení od běžného provozního stavu.

Pracovní úraz: poškození zdraví zaměstnance, k němuž došlo nezávisle na jeho vůli krátkodobým, náhlým a násilným působením zevních vlivů. Za pracovní úraz se považuje úraz, který se zaměstnanci stal při plnění pracovního úkolu nebo v přímé souvislosti s ním a rovněž úraz, který se zaměstnanci stal pro plnění pracovních úkolů.

Požár: každé nežádoucí hoření, při kterém došlo k usmrcení či zranění osob, zvířat anebo ke škodám na materiálních hodnotách. Za požár se považuje i nežádoucí hoření, při kterém byly osoby, zvířata, materiální hodnoty nebo životní prostředí bezprostředně ohroženy.

Zadavatel stavby: Univerzita Hradec Králové (dále je zadavatel)

Dodavatel: subjekt (dále jen zhotovitel) realizující dílo nebo jeho část na základě zejména smlouvy o dílo se zadavatelem.

Subdodavatel: subjekt realizující práci pro zhotovitele a který není v přímém vztahu k zadavateli stavby.

Vedoucí pracovní skupiny (stavbyvedoucí): vedoucí pracovník řídící provádění prací v prostoru realizace stavby.

Staveniště: část prostoru realizace zakázky, ve kterém jsou prováděny práce při realizaci této zakázky a který lze samostatně prostorově a časově vymezit – rozsah staveniště je obvykle stanovený zápisem o předání a převzetí staveniště.

Prostor realizace stavby: prostor vymezený předáním a převzetím mezi zadavatelem a dodavatelem v aktuálním znění.

Ostatní prostory: prostory realizace stavby, které nejsou staveništěm.

1.2. Zkratky

Plán BOZP	Plán bezpečnosti a ochrany zdraví při práci na staveništi
BOZP	bezpečnost a ochrana zdraví při práci
PO	požární ochrana
Technik BOZP	odborný pracovník pověřený řízením BOZP na zakázce
KOO	koordinátor BOZP na stavbě
OOPP	osobní ochranné pracovní prostředky
NCHLaP	nebezpečné chemické látky a přípravky
PHP	přenosný hasicí přístroj
ZS	zařízení staveniště

2. Cíl a účel Plánu BOZP

2.1. Základním cílem opatření stanovených Plánem BOZP a tím i realizace zakázky je provádění prací s minimalizací rizik a dopadů na BOZP a zejména na zdraví a život osob a majetku a dosažení průběhu realizace bez incidentů (pracovní úrazy nebo jiná poškození zdraví, požáry apod.).

2.2. Účelem Plánu BOZP je vymezit celková opatření k minimalizaci rizik a dopadů a stanovit podmínky pro jejich průběžnou tvorbu, obměnu, doplňování a úpravu dle vyvíjejících se podmínek realizace zakázky. Společná opatření v Plánu BOZP jsou také podkladem pro

rozsah opatření stanovených v technologických a pracovních postupech pro jednotlivé práce. Tato opatření se doplňují dle konkrétních rizik plynoucích z daných činností.

2.3. Účelem Plánu BOZP je také upřesnit na konkrétní podmínky zakázky požadavky obecně závazných právních předpisů, nikoli je popisovat nebo nahrazovat. Plnění těchto předpisů k zajištění BOZP je samozřejmou povinností všech pracovníků a subjektů zúčastněných na realizaci zakázky.

3. Identifikace nebezpečí a hodnocení rizik a dopadů

3.1. Plán BOZP je zpracován na základě:

- identifikace předpokládaných nebezpečí a rizik a zhodnocení rizikových faktorů pracovního prostředí a činností z dostupné dokumentace k realizaci zakázky
- identifikace obecně nebezpečných procesů
- platné legislativy na úseku BOZP
- projektové dokumentace

3.2. Realizace zakázky s sebou přináší neustálé dokončování činností, zahajování nových, opakování předchozích při změněných podmínkách apod. Tomuto principu je Plán BOZP uzpůsoben stanovením společných podmínek a průběžným vyhodnocováním účinnosti a doplňováním a upřesňováním.

3.3. Plán BOZP je vydáván a řízen v rámci systému řízení dokumentace zakázky. Jako řízený výtisk spolu se změnami nebo jako nové vydání bude vždy udržován v platném znění. Všechna vydání a změny jsou v klasické tištěné podobě ve 2 vyhotoveních. Jedno paré obdrží zadavatel stavby a jeden stejnopis bude u projektanta stavby. V případě potřeby může být Plán BOZP zasílán v elektronicky needitovatelné podobě.

3.4. Změny jsou buď provedeny revizí (vydání změn samostatným listem, kterým se doloží nové znění změněných článků) nebo novým vydáním, kdy dojde ke kompletní výměně Plánu BOZP. Nové vydání je vždy doplněno soupisem změn oproti předchozímu. Pro některé změny může být stanoven termín jejich bezvýhradného dodržování pozdější než datum vydání (předání).

4. Rozsah platnosti

4.1. Plán BOZP je jako dokumentace stavby závazný pro všechny pracovníky zhotovitelů a subdodavatelů a jiné osoby, které vstupují do prostoru realizace (staveniště a související plochy).

4.2. Plán BOZP pro fázi projektové přípravy musí být aktualizován, resp. vydán pro fázi realizace. Poté musí být podepsán a odsouhlasen všemi zhotoviteli při realizaci této zakázky. Plán BOZP je platný i pro pracovníky zadavatele, kteří se pohybují na staveništi. Tento Plán BOZP pro realizaci zakázky platí i při všech jeho změnách a upravených vydáních pro všechny práce prováděné v rámci akce.

4.3. Základní informace a telefonní čísla jsou průběžně aktualizovány nejen v rámci aktualizací Plánu BOZP ale jejich aktualizace může být prováděna při změně zhotovitelů, subdodavatelů nebo vedoucích pracovníků apod. Seznam důležitých kontaktů zadavatele a

zhotovitele je uveden v Příloze č. 1 Základní informace a kontakty. Tato příloha může být šířena samostatně jako informace o důležitých telefonních číslech.

4.4. Další důležitá telefonní čísla:

objednatel	Univerzita Hradec Králové
zástupce investora TDI	
koordinátor ve fázi přípravy	.....
koordinátor ve fázi realizace	.....
zhotovitel	bude doplněno
zástupci zhotovitele	bude doplněno
Hasičský záchranný sbor	tel. 150
Policie České republiky	tel. 158
Lékařská první pomoc	tel. 155

5. Projektová a technická dokumentace a popis stavby

5.1 Projektová dokumentace pro realizaci zakázky je zpracována autorizovanou osobou :

Ing. arch. Petr Levý - Architekti Hruša & spol., Ateliér Brno, s.r.o. Žižkova 5, Brno

Její vypracování vychází z požadavků zadavatele, stavební dokumentace pro tuto stavbu, archivní dokumentace a aktuálního stavu prostoru, který je předmětem realizace zakázky.

5.2. Práce spočívají v rekonstrukci objektu :

budova B a C náměstí Svobody Hradec Králové

Předpokládají se práce zvyšující riziko úrazu:

- část prací bude probíhat v ochranném pásmu energetických zařízení
- u části stavby se předpokládají práce při kterých hrozí pád z výšky nebo do volné hloubky více než 10 m
- u části stavby se předpokládají práce spojené s montáží a demontáží těžkých konstrukčních stavebních dílů kovových, betonových, a dřevěných určených pro trvalé zabudování do staveb.

6. Povinnosti, pravomoci a odpovědnosti při zajišťování BOZP na staveništi

6.1. Povinnosti a odpovědnosti na úseku BOZP při realizaci zakázky, jsou určeny právními předpisy a plánem BOZP.

6.2. BOZP při pracích na stavbě je též řešena v rámci organizace BOZP ve firmě zhotovitele a dle dodaných rizik.

7. Zdravotní a odborná způsobilost pracovníků

7.1. Na pracovištích při realizaci zakázky smějí provádět práce pouze pracovníci zhotovitele odborně a zdravotně způsobilí k jejímu výkonu. Dokumentace o zdravotní způsobilosti pracovníků musí obsahovat údaje o konkrétním pracovním zařazení a pracovní činnosti zaměstnance potvrzené lékařem poskytujícím závodní zdravotní péči, nikoli „obvodním, osobním“ lékařem. Doklady o způsobilosti nebo jejich kopie, kterými se rozumí potvrzení zdravotní způsobilosti k vykonávaným pracím, např. doklady o proškolení z předpisů pro zajištění BOZP a PO, doklady o zkouškách vazače, způsobilosti dle vyhlášky č. 50/1978 Sb., svářeče apod. Doklady musí být přítomny na stavbě po celou dobu realizace a zhotovitel musí tyto v případě vyžádání předložit.

7.2. U subdodavatelů přímých zhotovitelů je odpovědností zhotovitele ověřit způsobilost pracovníků takového subjektu a zajistit a soustředit doklady o způsobilostech na stavbě.

7.3. Technik BOZP a KOO může provádět namátkové kontroly platnosti těchto dokladů o odborné a zdravotní způsobilosti.

8. Vybavení staveniště, zajištění prostředků pro první pomoc

8. 1. Zhotovitel zajistí řádné označení a vybavení zařízení staveniště, zejména:

- označení skládky materiálu, sklady NCHLaP apod.
- označení a ohrazení staveniště a manipulačního prostoru
- označení kontejneru odpadů dle zákona o odpadech a umístění do jeho blízkosti Identifikačního listu nebezpečného odpadu (v případě nebezpečného odpadu)
- vybavení prostoru s prostředky pro poskytnutí první pomoci, prostředky pro přivolání zdravotnické záchranné služby a věcné prostředky požární ochrany (zajišťuje každý dodavatel v dostatečném rozsahu). Tyto prostředky musí být k dispozici v prostoru přímého pracoviště

8. 2. Na pracovišti zhotovitele musí být přítomna následující dokumentace:

- stavební deník zhotovitele
- technologické a pracovní postupy
- identifikovaná a vyhodnocená rizika pro prováděné činnosti na stavbě
- doklady provozovaných strojů, vyhrazených technických zařízení, technických zařízení a náradí (provozní deníky, doklady o kontrolách a revizích)
- bezpečnostní listy

9. Pokyny k zajištění BOZP, jejich projednávání na koordinačních poradách a kontroly BOZP

9.1. Základním nástrojem k minimalizaci dopadů na oblast BOZP při realizaci zakázky jsou koordinační porady. Koordinačních porady svolávaných KOO se účastní zástupci v daném období zhotovitele a subdodavatelů a případně i zástupce zadavatele (mohou být součástí i

tzv. kontrolních dnů mezi zadavatelem a zhotoviteli). KOO může svolávat porady v pravidelných cyklech a jejich hlavním tématem je shrnutí prací pro nadcházející období zejména dle harmonogramů, zhodnocení adekvátnosti zhotovitelem navržených opatření k zajištění BOZP svých pracovníků a pracovníků ostatních subdodavatelů a projednání úrovně zajištění BOZP na staveništi.

9. 2. Povaha opatření při realizaci prací je určena technologickými postupy, riziky z nich plynoucími. Na jejich základě hodnotí technik BOZP možné souběhy prací subdodavatelů na zakázce a upřesňuje nutná opatření k zajištění BOZP všech zúčastněných. Rizika, která se mohou vyskytovat při realizaci této zakázky, jsou graficky uvedena v příloze - Rizika, opatření a instrukce k bezpečné práci. Tato rizika jsou pak doplňována a upřesňována na základě informací z technologických postupů zadavatele, dodavatele nebo prostřednictvím samostatně předaných identifikovaných a vyhodnocených rizik dodavatelů. Technologické postupy a rizika jednotlivých dodavatelů tvoří přílohu tohoto Plánu BOZP.

9. 3. Kontroly BOZP jsou zajišťovány pravidelnými pochůzkami a kontrolami dokumentace KOO, technikem BOZP a odpovědnými pracovníky zhotovitele.

9. 4. Pokud je při kontrolách zjištěn nedostatek, který by mohl bezprostředně a vážně ohrozit zdraví nebo život osob, je KOO a technik BOZP oprávněn nařídit okamžité sjednání nápravy nebo práce zastavit.

9. 5. Zápisy o nedostacích jsou prováděny do stavebního deníku dodavatele. KOO v pravidelných intervalech vyhotoví souhrnnou zprávu o stavu BOZP, která je adresována současně dodavateli a zadavateli.

9. 6. V rámci kontrol BOZP mohou být prováděny namátkové dechové zkoušky pro zjištění, zda pracovníci nejsou pod vlivem alkoholu nebo omamných látek. Pokud bude zjištěn pracovník pod vlivem alkoholu nebo omamných látek, bude vždy navrhováno, aby pracovník opustil staveniště. Pracovníci jsou povinni se podrobit na vyžádání dechové zkoušce nebo podobné zkoušce, protože toto je základní podmínkou pohybu na pracovištích při provádění prací při realizaci této zakázky.

9. 7. Namátkové dechové zkoušky nebo podobné zkoušky pro zjištění, zda pracovníci nejsou pod vlivem alkoholu nebo omamných látek, jsou kromě technika BOZP oprávněni provádět i odpovědní pracovníci jednotlivých subdodavatelů.

10. Vymezení pracoviště, jeho zabezpečení a vstup osob

10. 1. Předání a převzetí pracoviště

10.1.1. Pracoviště (prostor nezbytný pro provádění prací) musí být před zahájením prací předáno a převzato.

10.1.2. Předání a převzetí pracoviště musí být provedeno písemně a musí minimálně obsahovat definování předávaného prostoru, podmínky provádění prací a jejich stručnou charakteristiku, popis stavu pracoviště při předávání, upozornění na rizika související s pracovní činností a zejména přesahující předávaný prostor (vně i dovnitř), jména a podpisy předávajícího a přebírajícího.

10.2. Příprava před zahájením zemních prací a brouracích prací v případě potřeby

10.1.1. Na základě údajů uvedených v projektové dokumentaci musí být trasy technické infrastruktury, popřípadě jiné podzemní a nadzemní překážky nacházející se na staveništi vytýčeny polohově, popřípadě též výškově v místě jejich střetu se stavbou.

10.1.2. Obsluhy strojů a ostatní fyzické osoby, které budou zemní práce a bourací provádět musí být před zahájením prací prokazatelně seznámeny s druhy vedení technického vybavení, jejich trasami popřípadě hloubkou uložení v obvodu staveniště, s jejich ochrannými pásmy a podmínkami provádění prací v těchto pásmech.

10.3. Označení a zabezpečení pracoviště

10.3.1. Prostor realizace stavby je definován předáním a převzetím staveniště mezi zadavatelem a dodavatelem. Staveniště se nachází na pozemku veřejně přístupném resp. na veřejném prostranství, kde lze předpokládat vstup nepovolaných osob.

10.3.2. Zhotovitel určí způsob zabezpečení staveniště proti vstupu nepovolaných fyzických osob. Zákaz vstupu nepovolaným fyzickým osobám musí být vyznačen bezpečnostní tabulkou na všech vstupech a přístupových komunikacích, které k nim vedou.

(vzory tabulek):

10.3.3. V případě vjezdu na staveniště, musí být respektováno dopravní značení provádějící místní úpravu provozu vozidel na staveništi. Zákaz vjezdu musí být vyznačen na všech vjezdech a komunikacích, které k nim vedou.

10.3.4. Označení staveniště a dopravních úprav výše uvedenými bezpečnostními značkami musí být viditelné i za snížené viditelnosti. Zhotovitel je povinen zajistit osvětlení takovým způsobem, aby byla viditelnost zajištěna i při výpadku veřejného osvětlení.

10.3.5. Stavby, pracoviště a zařízení staveniště musí být ohrazeny nebo jinak zabezpečeny proti vstupu nepovolaných fyzických osob, při dodržení následujících zásad:

- staveniště v zastavěném území musí být na jeho hranici souvisle oploceno do výšky nejméně 1,8 m. (u liniové stavby 1,1 m). Při vymezení staveniště se bere ohled na související přilehlé prostory a pozemní komunikace s cílem tyto komunikace, prostory a provoz na nich co nejméně narušit. Náhradní komunikace je nutno řádně vyznačit a osvětlit.

- nepoužívané otvory, prohlubně, jámy, propadliny a jiná místa, kde hrozí nebezpečí pádu fyzických osob, musí být zakryty, ohrazeny nebo zasypány.
- zhotovitel určí způsob zabezpečení staveniště proti vstupu nepovolaných fyzických osob, zajistí označení hranic staveniště tak, aby byly zřetelně rozeznatelné i za snížené viditelnosti, a stanoví lhůty kontrol tohoto zabezpečení.

10. 4. Vstup osob

10.4.1. Vstupovat na staveniště mohou kromě pracovníků dodavatelů, zadavatele, KOO a technika BOZP nebo orgánu státního dozoru také návštěvy, a to za předpokladu, že si je vyzvedne odpovědný (navštívený) pracovník před staveništěm. Navštívená osoba odpovídá za dodržení veškerých podmínek pro pohyb na staveništi. Do prostoru stavby jsou oprávněni vstupovat určené pracovníci zadavatele. Tito pracovníci musí být řádně označeni a musí mít ochrannou přilbu a reflexní vestu.

11. Skladování materiálu

11.1. Skladování materiálu je prováděno v prostorách stanovených v rámci předání pracoviště nebo samostatným zápisem. Materiál nesmí být skladován na přístupových komunikacích.

11.2. Materiál, hmoty, nářadí apod. musí být vždy skladován takovým způsobem, aby nemohlo dojít k jeho poškození nebo ohrožení okolního prostoru a osob. Navíc musí být prostor zabezpečen tak, aby byla minimalizována přítomnost a ohrožení osob.

11.3. Pro skladování a manipulaci s materiálem platí zejména Příloha č. 3 k NV č. 591/2006 Sb. Na požadavky vycházející z tohoto ustanovení budou pracovníci upozorněni.

11.4. Hořlavé kapaliny musejí být skladovány dle ČSN 650201, to je zejména v odpovídajících skladovacích prostorách. Obdobně musejí být skladovány další nebezpečné chemické látky a přípravky (nebezpečné vodám, toxické, žíravé apod.). Pro skladování takovýchto látek musí být zpracována nezbytná dokumentace (požární řady apod.) a sklady musí být náležitě označeny. Sklady NCHLaP musí být označeny symboly nebezpečnosti jednotlivých látek.

11.5. Lahve s technickými plyny nebudou na staveništi skladovány. Mohou být umístěovány pouze jako zásobní lahve k autogenním soupravám.

12. Práce vyžadující zvláštní opatření - rizikové práce

12.1. Základní požadavky

12.1.1. Práce, jejichž provádění se předpokládá na staveništi a dle vyhodnocení rizik je nezbytné přijmout pro jejich provádění zvláštní podmínky, mohou být prováděny dle níže uvedených podmínek.

12.1.2 Pohyblivá nebo pevná pracoviště nacházející se ve výšce nebo hloubce musí být pevná a stabilní s ohledem na počet fyzických osob, které se na nich současně zdržují, maximální

zatížení, které se může vyskytnout, a jeho rozložení, povětrnostní vlivy, kterým by mohla být vystavena.

12.1.3. Nejsou-li podpěry nebo jiné součásti pracovišť dostatečně stabilní samy o sobě, je třeba stabilitu zajistit vhodným a bezpečným ukotvením, aby se vyloučil nežádoucí nebo samovolný pohyb celého pracoviště nebo jeho části. Zhotovitel zajišťuje provádění odborných prohlídek pracoviště způsobem a v intervalech stanovených v průvodní dokumentaci, vždy však po změně polohy a po mimořádných událostech, které mohly ovlivnit jeho stabilitu a pevnost.

12.1.4. Zhotovitel přeruší práci, jakmile by její další pokračování vedlo k ohrožení životů nebo zdraví fyzických osob na staveništi nebo v jeho okolí, popřípadě k ohrožení majetku nebo životního prostředí vlivem nepříznivých povětrnostních vlivů, nevyhovujícího technického stavu konstrukce nebo stroje, živelné události, popřípadě vlivem jiných nepředvídatelných okolností. Důvody pro přerušení práce posoudí a o přerušení práce rozhodne fyzická osoba pověřená zhotovitelem. Při přerušení práce zajistí zhotovitel provedení nezbytných opatření k ochraně bezpečnosti a zdraví fyzických osob a vyhotovení zápisu o provedených opatřeních. Dojde-li v průběhu prací ke změně povětrnostní situace nebo geologických, hydrogeologických, popřípadě provozních podmínek, které by mohly nepříznivě ovlivnit bezpečnost práce zejména při používání a provozu strojů, zajistí zhotovitel bez zbytečného odkladu provedení nezbytné změny technologických postupů tak, aby byla zajištěna bezpečnost práce a ochrana zdraví fyzických osob. Se změnou technologických postupů zhotovitel neprodleně seznámí příslušné fyzické osoby.

12.1.5 V místech s nebezpečím výbuchu, zasypaní, otravy, utonutí, pádu z výšky nebo do hloubky zajišťuje zhotovitel, aby fyzické osoby pracující na takovém pracovišti osamocené byly seznámeny s pravidly dorozumívání pro případ nehody, a stanoví účinnou formu dohledu pro potřebu včasného poskytnutí první pomoci.

12.2. Bourací práce

12.2.1. Bourací práce, při nichž jsou dotčeny nosné prvky stavební konstrukce, se smí provádět pouze podle technologického postupu stanoveného v dokumentaci bouracích prací. Při bouracích pracích, pro něž se dokumentace bouracích prací podle zvláštního právního předpisu nezpracovává, zajistí zhotovitel zpracování technologického postupu na základě provedeného průzkumu stávajícího stavu bourané stavby, jejího statického posouzení a zjištění vedení, popřípadě staveb a zařízení technického vybavení a stavu dotčených sousedních staveb. K průzkumu se využijí stávající dostupné dokumentace o stavbě samé a o stavbách sousedních, vyjádření vlastníků popřípadě správců technické infrastruktury a vlastní ohledání staveniště. Na základě statického posouzení se zajišťuje, aby v průběhu prací nedošlo k nekontrolovanému porušení stability stavby nebo její části. O provedeném průzkumu vyhotoví zhotovitel zápis.

12.2.2. Průzkumem zjištěné podzemní prostory, například dutiny, studně nebo jiné podzemní objekty, musí být před zahájením bouracích prací zasypany nebo jiným způsobem zajištěny.

12.2.3. Bourání staveb vyšších než přízemních, strhávání nebo bourání svislých konstrukcí od výšky 3 m, bourání schodišť a vysunutých částí, rekonstrukce a bourání, při kterých dochází ke změně konstrukční bezpečnosti stavby, strojní bourání, bourání specifickými metodami, jako je řezání kyslíkem, a bourací práce podle bodu 26., smějí být prováděny pouze fyzickými

osobami k tomu určenými zhotovitelem, pokud je zajištěn stálý dozor vykonávaný fyzickou osobou k tomu zhotovitelem pověřenou; fyzická osoba pověřená stálým dozorem po celou dobu výkonu stálého dozoru sleduje určené pracoviště, provádění prací a pohyb fyzických osob na něm, z tohoto pracoviště se nevzdaluje a nevykonává jinou činnost než dozor.

12.2.4. Stálý dozor podle předchozího bodu je dále nutno zajistit, jestliže bourací práce probíhají na dvou nebo více místech v rámci jedné bourané stavby současně.

12.2.5. Jsou-li v průběhu bouracích prací zjištěny skutečnosti, které nebyly průzkumem podle bodu 1 odhaleny, zajistí zhotovitel bez zbytečného odkladu přizpůsobení technologického postupu těmto skutečnostem tak, aby vždy byla zajištěna bezpečnost prováděných prací.

12.2.6. Před zahájením bouracích prací je nutno vymežit ohrožený prostor a zajistit jej proti vstupu nepovolaných fyzických osob, dále je nutno bezpečně zajistit vstupy do bourané stavby jakož i na jednotlivá pracoviště a přijmout nezbytná opatření.

12.2.7. Ohrožený prostor musí být v zastavěném území vymezen oplocením o výšce nejméně 1,8 m, pokud tomu použítá technologie bourání nebrání. Není-li možno prostor oplotit, musí být zajištěn jiným vhodným způsobem, například střežením nebo vyloučením provozu.

12.2.8. Vnitřní rozvody a instalace zabudované v bourané stavbě musí být před zahájením prací odpojeny a zajištěny proti použití. Podle okolností se proti poškození zajistí i vedení technického vybavení, do nichž je stavba prostřednictvím přípojek napojena. Pokud u rekonstruované stavby nelze z provozních důvodů vnitřní rozvody a instalace odpojit, stanoví zhotovitel opatření k zajištění jejího bezpečného provozu během provádění bouracích prací.

12.2.9. K zajištění dodávky elektrické energie pro provádění bouracích prací je nutno zřídit dočasné elektrické zařízení splňující normové požadavky. Toto zařízení, stejně jako dočasný přívod vody pro kropení k omezení prašnosti, je nutno v průběhu bouracích prací zabezpečit před poškozením

12.2.10. Bourací práce nesmí být zahájeny, pokud k tomu nebyl osobou určenou zhotovitelem vydán písemný příkaz a pokud nebylo pracoviště vybaveno pomocnými konstrukcemi, materiálem a pomůckami stanovenými v technologickém postupu.

12.2.11. Před zahájením bouracích prací je nutno stanovit signál, kterým v naléhavém případě bezprostředního ohrožení dá osoba určená zhotovitelem k řízení bouracích prací pokyn k neprodlenému opuštění pracoviště. Zhotovitel zajistí, aby všechny fyzické osoby zdržující se na tomto pracovišti byly s tímto signálem prokazatelně seznámeny.

12.2.12. Zhotovitel zajistí, aby při provádění bouracích prací bylo provedeno statické zajištění sousedních staveb způsobem stanoveným v dokumentaci bouracích prací popřípadě v technologickém postupu tak, aby nebyla ohrožena jejich stabilita.

12.2.13. Dočasné stavební konstrukce zřízené uvnitř bourané stavby nebo na jejích vnějších stranách nesmějí být zatěžovány vybouraným materiálem ani nesmí být přes ně strháván materiál z bourané stavby, pokud nejsou k tomu účelu navrženy.

12.2.14. Materiál z bourané části stavby je nutno průběžně odstraňovat, aby nedošlo k přetížení podlah nebo stropních konstrukcí následkem jeho nahromadění.

12.2.15. Bourací práce nesmí být přerušeny, pokud není zajištěna stabilita těch částí bourané konstrukce, které nebyly dosud strženy. Tento požadavek platí i v případě neplánovaného přerušení bouracích prací například z důvodu náhlého zhoršení povětrnostní situace.

12.2.17. Bourání střešní konstrukce nebo krovů strháváním pomocí lan a tažných strojů smí být prováděny pouze tehdy, jestliže byla učiněna opatření k zajištění stability zbývajících konstrukcí a částí stavby.

12.2.18. Není-li zajištěna dostatečná únosnost konstrukcí bourané stavby, provádějí se bourací práce ze samostatné pomocné konstrukce.

12.2.19. Při ručním bourání smějí být konstrukční prvky odstraněny pouze tehdy, nejsou-li zatíženy.

12.2.20. Při ručním bourání nosných konstrukcí se musí postupovat zásadně vertikálním směrem shora dolů.

12.2.21. Ruční bourání stropů s dřevěnou nosnou konstrukcí se smí provádět tehdy, jsou-li zdi nad ní odstraněny, nosné prvky jsou odkryty a ze stropů je odklizen vybouraný materiál.

12.2.22. Stropní prvky je nutno před uvázáním na zdvihací zařízení uvolnit od ostatních konstrukcí.

12.3. Zednické práce

12.3.1. Stroje pro výrobu, zpracování a přepravu malty se na staveništi umísťují tak, aby při provozu nemohlo dojít k ohrožení fyzických osob.

12.3.3. Při činnostech spojených s nebezpečím odstříknutí vápenné malty nebo mléka je nutno používat vhodné osobní ochranné pracovní prostředky. Vápno se nesmí hasit v úzkých a hlubokých nádobách.

12.3.4. Materiál připravený pro zdění musí být uložen tak, aby pro práci zůstal volný pracovní prostor široký nejméně 0,6 m.

12.3.5. K dopravě materiálu lze používat pomocné skluzové žlaby, pokud jsou umístěny a zabezpečeny tak, aby přepravou materiálu nemohlo dojít k ohrožení fyzických osob.

12.3.6. Na právě vyzdívanou stěnu se nesmí vstupovat nebo ji jinak zatěžovat, a to ani při provádění kontroly svislosti zdiva a vázání rohů.

12.3.7. Osazování konstrukcí, předmětů a technologických zařízení do zdiva musí být z hlediska stability zdiva řešeno v projektové dokumentaci, nejedná-li se o předměty malé hmotnosti, které stabilitu zdiva zjevně nemohou narušit. Osazené předměty musí být připevněny nebo ukotveny tak, aby se nemohly uvolnit ani posunout.

12.3.8. Na pracovištích a přístupových komunikacích, na nichž jsou fyzické osoby vykonávající zednické práce vystaveny nebezpečí pádu z výšky nebo do hloubky popřípadě nebezpečí propadnutí nedostatečně únosnou konstrukcí, zajistí zhotovitel dodržení bližších požadavků stanovených zvláštním právním předpisem.

12.3.9. Vstupovat na osazené prefabrikované vodorovné nosné konstrukce se smí jen tehdy, jsou-li zabezpečeny proti uvolnění a sesunutí.

12.4. Montážní práce

12.4.1. Montážní práce smí být zahájeny pouze po náležitém převzetí montážního pracoviště fyzickou osobou určenou k řízení montážních prací a odpovědnou za jejich provádění. Provozovatel v této dokumentaci předává vyhodnocení závažnosti rizika prací, obdobně tento materiál předá vybraný zhotovitel, provede se vzájemné posouzení těchto rizik a sepíše se Zápis o oboustranném posouzení těchto rizik. O předání montážního pracoviště se vyhotoví záznam do stavebního deníku.

12.4.2. Montážní a bezpečnostní přípravky, sloužící k zajištění bezpečnosti fyzických osob při montáži, zejména při práci ve výšce – hloubce, je nutno upevnit k dílcům ještě před jejich vyzdvižením k osazení, nevylučuje-li to technologický postup montáže. Zvolené vázací prostředky musí umožnit zavěšení dílce podle průvodní dokumentace výrobce. Způsob a místo upevnění stejně jako seřízení vázacích prostředků musí být voleno tak, aby upevnění i uvolnění vázacích prostředků mohlo být provedeno bezpečně.

12.4.3. Zdvihání a přemísťování zavěšených břemen nebo přemísťování pomocí pojízdných zařízení se provádí v souladu s bližšími požadavky zvláštního právního předpisu 378/2001 Sb. Je zakázáno zdvihát nebo přemísťovat břemena zasypaná, upevněná, přilnutá nebo jiným způsobem znemožňující stanovení síly potřebné k jejich zdvihnutí, pokud není zajištěno, že nebude překročena nosnost použitého zařízení.

12.4.4. Během zdvihání a přemísťování dílce se fyzické osoby zdržují v bezpečné vzdálenosti. Teprve po ustálení dílce nad místem montáže mohou z bezpečné plošiny nebo podlahy provádět jeho osazení a zajištění proti vychýlení. Dílec se odvěšuje od závěsu zdvihacího prostředku teprve po tomto zajištění.

12.4.5. Dílce se po osazení musí zajistit proti překlopení, převalení či jinému posunu šrouby, montážními stolicemi, vzpěrami, zaklínováním v základové patce nebo jiným vhodným způsobem. Způsob uvolňování vázacích prostředků z osazovaných dílců stanoví technologický postup montáže tak, aby bezpečnost osob nebyla podmíněna stabilitou osazovaných dílců a aby stabilita dílců nebyla touto činností ohrožena.

12.4.6. Následující dílec se smí osazovat teprve tehdy, až je předcházející dílec bezpečně uložen a upevněn podle technologického postupu.

12.4.7. Montážní přípravky pro dočasné zajištění dílců smí být odstraňovány až po upevnění dílců a prostorovém ztužení konstrukce stanoveném v projektové dokumentaci.

12.4.8. Technologický postup stanoví způsob vyztužení těch dílců, při jejichž osazení je bezpečnost fyzických osob ohrožena v důsledku rozkmitání těchto dílců

12.4.9. Ocelové konstrukce musí být po dobu jejich montáže trvale uzemněny.

12.5. Práce se zdroji zapálení (svařování, broušení a nahřívání, pálení)

12.5.1. Pracoviště při sváření, broušení, je nutno zabezpečit proti vstupu nepovolaných fyzických osob a označit bezpečnostními značkami; při svařování elektrickým obloukem na

přechodném pracovišti je nutno přijmout opatření k ochraně fyzických osob v jeho okolí před účinky záření oblouku.

12.5.2. Při svařování, broušení včetně natavování izolačních materiálů, zhotovitel zajistí dodržení podmínek požární bezpečnosti stanovených vyhláškou č. 87/2000 Sb.

12.5.3. Zhotovitel zajistí, aby svařování neprováděly fyzické osoby, které nejsou odborně způsobilé podle zvláštního právního předpisu.

12.5.4. Svářečská pracoviště se zabezpečují tak, aby se předešlo zejména

- vzniku požáru nebo výbuchu s následným požárem a šíření požáru,
- vytvoření překážek, které ztěžují nebo znemožňují únik osob,
- ohrožení životů a zdraví osob základními a specifickými riziky.

12.5.5. Přechodná svářečská pracoviště musí být vybavena minimálně dvěma přenosnými hasicími přístroji s vhodnou náplní, z toho jedním přenosným hasicím přístrojem práškovým o hmotnosti hasební látky nejméně 6 kg.

12.5.8. Vodiče elektrického proudu a hadice rozvádějící plyn k svařovacímu zařízení se vedou a ukládají tak, aby se vyloučilo jejich poškození ostrými ohyby, materiálem, mastnotami, chemikáliemi, účinky svařovacího procesu apod. V případě nebezpečí mechanického poškození se zařízení chrání pevnými kryty.

12.5.9. V prostorech, kde se mohou vyskytovat hořlavé plyny, páry nebo prachy, se neumísťují tlakové lahve s plyny pro svařování či vyvíječe acetyleny a zdroje proudu elektrické energie ke svářečským pracím. Při každém opuštění těchto prostorů se z prostorů odstraňují hořáky a přírodní hadice plynů pro svařování.

12.5.10. S nádobami, potrubími a zařízeními, u kterých se nedá spolehlivě zjistit, zda jejich obsah není požárně nebezpečný, se postupuje tak, jako by požárně nebezpečný byl.

12.5.11. Po dopravě tlakové lahve s acetylenem na svářečské pracoviště lze s odběrem acetyleny započít nejdříve po uplynutí 1 hodiny. Tato podmínka nemusí být dodržena za předpokladu, že lahve byly dopravovány ve svislé poloze a před použitím nebyly položeny. Láhev při odběru acetyleny musí být v poloze svislé nebo nakloněna ventilem vzhůru pod úhlem nejméně 30° od vodorovné polohy.

12.5.12. Při manipulaci s tlakovými lahvemi pro kyslík a jejich příslušenstvím pro kyslík je nutno vyloučit:

- jejich znečištění tuky a látkami nebo materiály obsahujícími tuky,
- použití materiálů neodpovídajících požárně bezpečnostním podmínkám dle druhu svářečské technologie.

12.5.13. Tlakové lahve se na svářečských pracovištích zabezpečují proti pádu, převržení nebo odvalení. Způsob zabezpečení se volí tak, aby umožnil jejich snadné a bezpečné uvolnění. Tlakovou láhev s hořlavým plynem lze umístit pouze tam, kde při případném úniku plynu je vyloučen vznik nebezpečné koncentrace.

12.5.14. Vyprazdňování tlakových lahví a jiných tlakových nádob nelze urychlovat přímým ohříváním

12.5.15. Požárně bezpečná vzdálenost mezi tlakovými lahvemi svářečského zařízení s využitím hořlavých plynů a zdrojem otevřeného ohně na pracovišti činí nejméně 3 m, pokud výrobce nebo dovozce pro konkrétní zařízení nestanoví jinou vzdálenost jako bezpečnou.

12.5.17. Tlakové lahve pro svařování nelze umístit do pracovní jámy.

12.6. Práce ve výškách nebo s nebezpečím pádu do hloubky

12.6.1 K výstupu a sestupu na zvýšené pracovní podlahy, plošiny, lešení apod. Je nutné používat pouze žebříků nebo schodů.

12.6.2. V místech, kde se sice nepracuje, ale kde není zhotoveno zajištění proti pádu, zamezit přístup pevnou zábranou.

12.6.3. Ochranné zábradlí (jedno, dvou a vícetyčové) opatřit zarážkou u podlahy o min. výšce 15 cm, dodržet výšku ochranného zábradlí min. 110 cm.

12.6.4. Ochranné poklopy na otvorech a prohlubních v podlahách zajistit proti horizontálnímu posunutí, u ochranných a záchytných konstrukcí věnovat zvýšenou pozornost místům jako jsou rohy, vybočení, otvory, schody, místa pro příjem materiálu a přístupová místa.

12.6.5. V technologickém postupu práce uvádět místa upevnění úchytného nebo přidavného lana pro osobní zajištění proti pádu. Dodržovat zákaz zkracování bezpečnostního lana pomocí uzlů. Bezpečnostní lano je nutno chránit před:

- znečištěním kyselinami nebo jinými žíravinami, oleji, rozpouštědly apod.
- nadměrným znečištěním a zadíráním ostrohranných úlomků a ostrých částic kamenného prachu
- dotekem s předměty o vyšší teplotě

12.6.6. Prostory, nad kterými se pracuje, zajistit tak, aby nedocházelo ke zranění, nebo ohrožení osob apod.

12.6.7. Místo, na kterém se staví žebřík musí být rovné, dostatečné únosné a jeho plocha neklouzavá. Pokud je postaven v komunikaci musí být zajištěn proti sražení. Vyrovnavání nerovnosti pod žebříkovými štěříny různými podložkami (cihlami, tvárnici apod.) je zakázáno.

12.6.8. Žebříky používat jen ke krátkodobým pracem. Žebřík musí mít dostatečnou stabilitu a být zajištěn proti posunutí, rozevření, sklouznutí apod. Při práci ze žebříku pracovat jen s jednoduchým nářadím. Pomocný materiál, nářadí nebo jiné pomůcky ukládat do brašny zavěšené na žebříku tak, aby nebyla ohrožena stabilita žebříku.

12.6.9. Dodržovat zákaz nastavování žebříku přibítymi dřevěnými latěmi.

12.6.10. Při práci na žebříku používat vhodné oblečení a obuv neznečištěnou barvami, sádrou, olejem, tukem apod.

12.6.11. Dodržovat sklon jednoduchého žebříku 2,5:1; doporučené 3:1.

12.7. Ruční přeprava zemin stavební suti

12.7.1. Pro přepravu zeminy a suti kolečkem musí být zřízena dostatečně široká a únosná komunikace ve sklonu nejvýše 1:5, bez prudkých přechodů; její povrch nesmí být kluzký a podle okolností musí být zpevněn.

12.7.2. Přepravuje-li se zemina a suť pro zásyp výkopu hlubšího než 1,5 m kolečkem, musí být při okraji výkopu zřízena pevná záložka zabraňující sjetí kolečka do výkopu.

12.8. Zařízení pro rozvod energie

12.8.1. Dočasná zařízení pro rozvod energie na staveništi musí být navržena, provedena a používána takovým způsobem, aby nebyla zdrojem nebezpečí vzniku požáru nebo výbuchu; fyzické osoby musí být dostatečně chráněny před nebezpečím úrazu elektrickým proudem. Rozvody energie, existující před zřízením staveniště, musí být identifikovány, zkontrolovány a viditelně označeny.

12.8.2. Dočasná elektrická zařízení na staveništi musí splňovat normové požadavky a musí být podrobována pravidelným kontrolám a revizím ve stanovených intervalech. Hlavní vypínač elektrického zařízení musí být umístěn tak, aby byl snadno přístupný, musí být označen a zabezpečen proti neoprávněné manipulaci a s jeho umístěním musí být seznámeny všechny fyzické osoby zdržující se na staveništi. Pokud se na staveništi nepracuje, musí být elektrická zařízení, která nemusí zůstat z provozních důvodů zapnuta, odpojena a zabezpečena proti neoprávněné manipulaci.

12.8.3. Pokud nelze nadzemní elektrické vedení přesunout mimo staveniště nebo je odpojit od zdroje elektrického proudu, je nutno zabránit vjezdu dopravních prostředků a pojízdných strojů do ochranného pásma. Nelze-li provoz dopravních prostředků a pojízdných strojů pod vedením vyloučit, je nutno umístit závěsné zábrany a náležitá upozornění.

12.8.4. Pohyblivé a poddajné přívody musí být kladeny a používány tak, aby nemohlo dojít k jejich poškození, byly zajištěny proti posunutí nebo vytržení a zabezpečeny proti zkroucení žil. Při používání rozpojitelných spojů, nesmí být v rozpojeném stavu napětí na kontaktech vidlic.

12.8.5. Elektrická zařízení, která se napojují pohyblivým přívodem, musí být při přemísťování odpojena od elektrické sítě, pokud nejsou upravena tak, že jimi lze pohybovat pod napětím.

12.8.6. Prozatímní instalace nebo jejich části musí být v době, kdy nejsou používány, vypnuty, pokud jejich vypnutí neohrozí bezpečnost osob nebo provozu výrobních a pracovních prostředků a zařízení. Prozatímní instalace nesmí být zřizovány v prostředí s nebezpečím výbuchu. Hlavní vypínač musí být trvale přístupný a viditelně trvale označený.

12.8.7. Jsou-li na pracoviště používány přenosné světelné zdroje, musí být odolné proti nárazu.

12.9. Používání zařízení a elektrického nářadí a spotřebičů

12.9.1. Zařízení se smí používat jen k účelům a za podmínek, pro které je určeno, v souladu s provozní dokumentací; zhotovitel může stanovit další požadavky na bezpečnost místním provozním bezpečnostním předpisem, a to minimálně v rozsahu daném normovou hodnotou,

12.9.2. Oprava, seřizování, úprava, údržba a čištění zařízení se provádějí, jen je-li zařízení odpojeno od přívodů energií; není-li to technicky možné, učiní se vhodná ochranná opatření.

12.9.3. Kontrola bezpečnosti provozu zařízení před uvedením do provozu je prováděna podle průvodní dokumentace výrobce. Není-li výrobce znám nebo není-li průvodní dokumentace k dispozici, stanoví rozsah kontroly zařízení zhotovitel místním provozním bezpečnostním předpisem.

12.9.4. Zařízení musí být vybaveno provozní dokumentací. Následná kontrola musí být prováděna nejméně jednou za 12 měsíců v rozsahu stanoveném místním provozním bezpečnostním předpisem, nestanoví-li zvláštní právní předpis, popřípadě průvodní dokumentace nebo normové hodnoty rozsah a četnost následných kontrol jinak. Revize a kontroly el. ručního nářadí se řídí ČSN 33 1600 a provádění revizí a kontrol el. spotřebičů ČSN 33 1610.

12.10. Požadavky na obsluhu strojů

12.10.1. Před použitím stroje zhotovitel seznámí obsluhu s místními provozními a pracovními podmínkami majícími vliv na bezpečnost práce, jimiž jsou zejména únosnost půdy, přejezdů a mostů, sklony pojezdové roviny, uložení podzemních vedení technického vybavení, popřípadě jiných podzemních překážek, umístění nadzemních vedení a překážek.

12.10.2. Při provozu stroje obsluha zajišťuje stabilitu stroje v průběhu všech pracovních činností stroje. Je-li stroj vybaven stabilizátory, táhly nebo závěsy, jsou v pracovní poloze nastaveny v souladu s návodem k používání a zajištěny proti zaboření, posunutí nebo uvolnění.

12.10.3. Pokud je u stroje předepsáno zvláštní výstražné signalizační zařízení, je signalizováno uvedení stroje do chodu zvukovým, případně světelným výstražným signálem. Po výstražném signálu uvádí obsluha stroj do chodu až tehdy, když všechny ohrožené fyzické osoby opustily ohrožený prostor; není-li v průvodní dokumentaci stroje stanoveno jinak, je prostor ohrožený činností stroje vymezen maximálním dosahem jeho pracovního zařízení zvětšeným o 2 m. Na nepřehledných pracovištích smí být stroj uveden do provozu až po uplynutí doby postačující k opuštění ohroženého prostoru všemi fyzickými osobami.

12.10.4. Pokud je stroj používán na pozemní komunikaci a je vybaven zvláštním výstražným světlem oranžové barvy, řídí se jeho činnost zvláštními právními předpisy.

12.10.5. Při použití stroje za provozu na pozemních komunikacích zhotovitel postupuje v souladu s podmínkami stanovenými podle zvláštních právních předpisů; dohled a podle okolností též bezpečnost provozu na pozemních komunikacích zajišťuje dostatečným počtem způsobilých fyzických osob, které při této činnosti užívají jako osobní ochranný pracovní

prostředek výstražný oděv s vysokou viditelností. Při označení překážky provozu na pozemních komunikacích se řídí ustanoveními zvláštních právních předpisů.

12.10.6. Stroje, při jejichž činnosti vznikají vibrace, lze používat jen takovým způsobem a na takových staveništích, kde nehrozí nebezpečné přenášení vibrací působících škody na blízkých stavbách, výkopech, podzemním vedení, zařízení, a podobně

12.11. Lešení a pomocné konstrukce (pokud jsou použity)

12.11.1. Základní zásady stavby a používání lešení jsou :

- montáž a demontáž lešení je prováděna pracovníky s příslušnou kvalifikací
- každé lešení musí být řádně předáno a převzato zápisem ve stavebním deníku
- pro lešení uvnitř nádrží jsou stanovovány specifické požadavky při jeho zadání a dodržení je kontrolováno při převzetí

12.11.2. Dodavatelé mohou užívat lešení převzaté jiným dodavatelem na základě jeho souhlasu i souběžně, pokud tím nebude ohrožena kvalita a bezpečnost prací.

12.11.3. Lešení nesmí být upravováno pracovníky bez příslušné kvalifikace.

12.11.4. Na pracovišti musí být k dispozici dokumentace k lešení (typová nebo individuální) odpovídající použité konstrukci lešení. Dokumentací se rozumí zejména : Návod na montáž a použití a případně individuální výpočet.

12.12. Používání zdvihacích zařízení, ruční manipulace

12.12.1. Ruční manipulace je prováděna pouze v případech, kdy nelze využít mechanizaci nebo vhodné pomůcky (zvedáky, vrátky, zdvihadla, vysokozdvíhací vozíky apod.). Ruční manipulaci smí provádět pouze pracovníci zdravotně způsobilí (s platnou lékařskou prohlídkou). Hmotnost břemene manipulovaného jedním pracovníkem nesmí nikdy přesáhnout 50 kg při respektování dalších zejména fyziologických a zdravotních omezení.

12.12.2. Ruční manipulace s břemeny těžšími než 50 kg smí být prováděna pouze výjimečně. Manipulaci musí provádět odpovídající počet pracovníků tak, aby při přepočtu na jednoho pracovníka nepřesahovala hmotnost břemene limitní hodnotu. Odpovědný pracovník (vedoucí pracovní čtyry) musí před zahájením manipulace určit postup a poučit o něm pracovníky. Pracovníci musí při manipulaci používat vhodné ochranné rukavice.

12.12.3. Pracovníci provádějící práce na tomto pracovišti při využití jeřábů musí v nezbytném počtu vlastnit oprávnění vazače (platný vazačský průkaz).

12.12.4. Pro veškeré manipulace s využitím jeřábů musí být k dispozici dokumentace k použitým zdvihacím zařízením. Pro jeřáby, pohyblivé pracovní plošiny a ostatní zdvihací zařízení musí být zpracován systém bezpečné práce.

13. Souběžné práce dodavatelů

13.1. Práce dvou a více dodavatelů na staveništi, které probíhají ve stejném čase a prostoru a které mohou svými negativními dopady ovlivnit bezpečnost a zdraví jiného dodavatele jsou identifikovány jako práce vyžadující zvláštní pozornost. Dodavatelé musí být před zahájením prací vzájemně informováni o rizicích a přijatých opatřeních. Dodavatelé musí o rizicích plynoucích z činností jiného dodavatele proškolit své pracovníky, teprve pak lze přistoupit k zahájení prací. O předání informací o rizicích a seznámení pracovníků musí být vytvořen písemný záznam.

14. Ochranná pásma

14. 1. Ochranným pásmem zařízení elektrizační soustavy je prostor v bezprostřední blízkosti tohoto zařízení určený k zajištění jeho spolehlivého provozu a k ochraně života, zdraví a majetku osob. Ochrannými pásmy jsou chráněna nadzemní vedení, podzemní vedení, elektrické stanice, výroby elektřiny a vedení měřicí, ochranné, řídicí, zabezpečovací, informační a telekomunikační techniky.

14. 2. Ochranné pásmo nadzemního vedení je souvislý prostor vymezený svislými rovinami vedenými po obou stranách vedení ve vodorovné vzdálenosti měřené kolmo na vedení, která činí od krajního vodiče vedení na obě jeho strany:

- U napětí nad 1 kV a do 35 kV včetně:
  - pro vodiče bez izolace 7 m;
  - pro vodiče s izolací základní 2 m;
  - pro závěsná kabelová vedení 1 m;
- U napětí nad 35 kV do 110 kV včetně:
  - pro vodiče bez izolace 12 m;
  - pro vodiče s izolací základní 5 m;
- U napětí nad 110 kV do 220 kV včetně 15 m;
- U napětí nad 220 kV do 400 kV včetně 20 m;
- U napětí nad 400 kV 30 m;
- U závěsného kabelového vedení 110 kV 2 m;
- U zařízení vlastní telekomunikační sítě držitele licence 1 m;

14.3. Ochranné pásmo podzemního vedení elektrizační soustavy do 110 kV včetně a vedení řídicí, měřicí a zabezpečovací techniky činí 1 m po obou stranách krajního kabelu, nad 110 kV činí 3 m po obou stranách krajního kabelu.

14.4. Ochranné pásmo elektrické stanice je vymezeno svislými rovinami vedenými ve vodorovné vzdálenosti.

- U kompaktních a zděných elektrických stanic s převodem napětí z úrovně nad 1 kV a menší než 52 kV na úroveň nízkého napětí 2 m;
- U vestavěných elektrických stanic 1 m od obestavění;
- rovinami vedenými ve vodorovné vzdálenosti od jeho půdorysu. Ochranná pásma činí:
  - U nízkotlakých a středotlakých plynovodů a plynovodních přípojek, jimiž se rozvádí plyn v zastavěném území obce, 1 m na obě strany od půdorysu;
  - U technologických objektů 4 m na všechny strany od půdorysu;

14.5. Práce na elektrických zařízeních mohou vykonávat jen osoby s potřebnou kvalifikací a zkouškou z vyhlášky č. 50/1978 Sb. Ochrana před úrazem elektrickým proudem bude provedena dle platných souvisejících norem.

15. Pracovní úrazy, požáry a mimořádné události

15. 1. Veškeré incidenty (zranění, provozní nehody a havárie, požáry a ekologické havárie) na tomto pracovišti musí být po zajištění první pomoci, opatření k zabránění dalších škod a případného přivolání složek integrovaného záchranného systému, nahlášena koordinátorovi.

15. 2. Koordinátor zajistí okamžité oznámení incidentu zástupci zadavatele. Koordinátor a zadavatel se může účastnit šetření okolností incidentu. Jedno vyhotovení záznamu o výsledcích šetření obdrží vždy koordinátor a zadavatel.

15. 3. V případě registrovaného pracovního úrazu obdrží kopii Záznamu o úrazu koordinátor a zadavatel.

15. 4. Po vzniku incidentu musí být zhotovitelem přijata opatření k zamezení jeho opakování a která mohou být charakteru technického, organizačního apod.

16. Technologické (pracovní) postupy

16. 1. Pro jednotlivé skupiny činností jsou dodavatelé mít stanoveny technologické postupy. Technologický postup a opatření v něm obsažená musí být zpracován na základě identifikace a zhodnocení rizik. Opatření stanovená postupem musí rizika a jejich dopady minimalizovat.

16. 2. Kontrolu technologických postupů z hlediska možných rizik a stanovených opatření a jejich adekvátnosti provádí KOO a technik BOZP. Na základě technologických postupů a rizik z něj plynoucích jsou pak určeny možnosti souběhu prací dodavatelů.

16. 3. Technologický nebo pracovní postup je zpravidla zpracováván jako samostatný dokument. Postup musí minimálně obsahovat:

- postup (návaznost a souběh) jednotlivých činností (operací) včetně opatření.
- použitá strojní zařízení, nářadí, konstrukční prvky a podmínky jejich použití.
- OOPP.
- předpoklad použití a případně typy pomocných stavebních konstrukcí.
- předpokládané NCHLaP používané pro práce včetně bezpečnostních listů.
- doprava a pohyb materiálu a osob.
- zabezpečení nebezpečných míst a prostor.
-

17. Pomocné konstrukce

17. 1. Základní zásady stavby a používání pomocných konstrukcí jsou :

- montáž a demontáž je prováděna pracovníky s příslušnou kvalifikací
- každá konstrukce musí být řádně předáno a převzato zápisem ve stavebním deníku

17. 2. Dodavatelé mohou užívat konstrukce převzaté jiným dodavatelem na základě jeho souhlasu i souběžně, pokud tím nebude ohrožena kvalita a bezpečnost prací.

17. 3. Konstrukce nesmí být upravováno pracovníky bez příslušné kvalifikace.

17. 4. Na pracovišti musí být k dispozici dokumentace ke konstrukcím. Dokumentací se rozumí zejména : možnosti použití a individuální výpočet.

18. Elektrická zařízení

18.1. Všechna elektrická zařízení, nářadí a spotřebiče používaná na staveništi musejí mít platnou revizi nebo kontrolu. Doklady o revizi nebo kontrole musí být na pracovišti k dispozici po celou dobu provádění prací.

18.2. Připojovací místa jednotlivých dodavatelů na zdroj el. energie určí zadavatel např. v zápise o předání a převzetí staveniště dodavateli.

19. Používání zdvihacích zařízení, ruční manipulace

19.1. Ruční manipulace je prováděna pouze v případech, kdy nelze využít mechanizaci nebo vhodné pomůcky (zvedáky, vrátky, zdvihadla, vysokozdvižné vozíky apod.). Ruční manipulaci smí provádět pouze pracovníci zdravotně způsobilí (s platnou lékařskou prohlídkou). Hmotnost břemene manipulovaného jedním pracovníkem nesmí nikdy přesáhnout 50 kg při respektování dalších zejména fyziologických a zdravotních omezení.

19.2. Ruční manipulace s břemeny těžšími než 50 kg smí být prováděna pouze výjimečně. Manipulaci musí provádět odpovídající počet pracovníků tak, aby při přepočtu na jednoho pracovníka nepřesahovala hmotnost břemene limitní hodnotu. Odpovědný pracovník (vedoucí pracovní čtyry) musí před zahájením manipulace určit postup a poučit o něm pracovníky. Pracovníci musí při manipulaci používat vhodné ochranné rukavice.

19.3. Při ruční manipulaci je nutno vycházet minimálně ze zásad obsažených v Příloze č. 3 Základní požadavky na ruční manipulaci s břemeny tohoto Plánu BOZP. Pracovníci provádějící práce na tomto pracovišti při využití jeřábů musí v nezbytném počtu vlastnit oprávnění vazače (platný vazačský průkaz).

19.4. Pro veškeré manipulace s využitím jeřábů musí být k dispozici dokumentace k použitým zdvihacím zařízením. Pro jeřáby, pohyblivé pracovní plošiny a ostatní zdvíhací zařízení musí být zpracován systém bezpečné práce.

20. Osobní ochranné pracovní prostředky

20.1. Všechny osoby vstupující na staveniště jsou povinny používat osobní ochranné pracovní prostředky odpovídající ohrožení (riziku) na stavbě a ohrožení vyplývající z prováděných prací. Minimální rozsah používaných OOPP pracovníků dodavatelů vychází z jimi identifikovaných a zhodnocených rizik prováděných prací. Pracovníci jsou povinni určené OOPP na staveništi používat.

20.2. Základní zásadou používání OOPP je ochrana maximální možné plochy těla proti ohrožení. Z tohoto vyplývá povinnost užívat OOPP (veškeré jejich součásti) tak, aby toto bylo zajištěno.

20.3. Odpovědní pracovníci zhotovitele jsou odpovědní za zpracování vlastního seznamu používaných OOPP a jejich přidělení svým zaměstnancům v případě dalších činností, např. broušení, vrtání, nanášení nátěrových hmot, svařování, používání chemických látek a hořlavých kapalin apod.

20.4. Pracovníci jsou povinni při vstupu do vyhrazených prostor vstupovat vždy s ochrannou přilbou a reflexní vestou.

20.5. OOPP vyplývající z obecného ohrožení (rizika) na staveništi (základní) jsou:

Druh OOPP	Požadavky, doporučený typ	Používání
Ochranná	schválený typ EN	všichni pracovníci, včetně návštěv,

přilba		vždy při pohybu na staveništi kromě svářečů při použití kukly neuzpůsobené k jejímu užívání s přilbou a při použití masky např. při nátěrech technologie apod.
Pracovní obuv	min. třída S1P (doporučena kotníková S3)	Všichni pracovníci, včetně návštěv, vždy při pohybu na staveništi
Pracovní oděv + vesta	montérky (ochrana povrchu těla) opatřené reflexními prvky nebo doplněné reflexní vestou.	všichni pracovníci, kromě svařování (svářečský oděv). Vesty všichni účastníci na stavbě.
Pracovní rukavice	základní ochrana proti mechanickým rizikům	Při manuálních činnostech a činnostech vyžadujících pevný dotyk s předměty a materiály. Při demontážích a kontrolách technologických zařízení

20.6. Ochranné pomůcky odpovídající rizikům daných prací jsou stanovovány technologickými postupy pro jednotlivé druhy prací v závislosti na individuálních rizicích. Součástí postupu může být i odůvodněné nepoužívání základních OOPP.

20.7. Všechny OOPP používané na staveništi musí odpovídat NV 21/2003 Sb. Značka deklarující shodu OOPP a doba použitelnosti OOPP mohou být kontrolovány a vyžadovány v rámci kontrolní činnosti.

21. Složky životního prostředí

21.1. V rámci realizace zakázky může dojít k ovlivnění složek životního prostředí. Environmentálním dopadem při realizaci zakázky je především vznik odpadu.

21.2. Odpady

21.3. Veškeré nakládání s odpadem na staveništi musí odpovídat požadavkům platné legislativy.

21.4. Každý pracovník je povinen předcházet vzniku odpadů a omezovat jejich množství. Vzniklé odpady je povinen třídit dle stanovených kategorií a ukládat je do určených nádob. Na shromažďovacích a sběrných místech odpadů je každý povinen udržovat pořádek.

21.5. V rámci realizace zakázky je vedena průběžná evidence odpadů. Evidenci odpadů vede každý dodavatel.

21.6. Nepotřebný či použitý materiál se stává odpadem v momentě jeho umístění do sběrné nádoby (kontejnery, velkokapacitní kontejnery).

21.7. Před odvezením nebezpečného odpadu musí být vždy řádně vyplněn „Evidenční list pro přepravu nebezpečných odpadů po území ČR“ nebo „Přepravní list pro ostatní odpad“ u ostatních odpadů. Tento doklad je podkladem pro průběžnou evidenci odpadů.

21.8. Veškeré odpady vzniklé při realizaci této zakázky musejí být řádně zlikvidovány ve smyslu zákona o odpadech v platném znění. Shromažďování odpadů musí být prováděno do

nádob (kontejnerů) k tomu určených. Shromažďování na volném prostranství (pracovišti) a jejich jednorázová „nakládka“ je nepřipustná.

21.9. Nádoby na odpady musí být označeny druhem odpadu, pro který jsou určeny. Nádoby s nebezpečnými odpady musí být označeny Identifikačním listem NO a zpravidla chráněny proti povětrnostním vlivům. Identifikační list NO může být i v blízkosti nádoby.

22. Přílohy Plánu BOZP

- příloha č. 1 *Základní informace a kontakty*
- příloha č. 2 *Přehled právních předpisů*
- příloha č. 3 *Rizika, opatření a instrukce k bezpečné práci + rizika zhotovitele*
- příloha č. 4 *Rozdělovník Plánu BOZP*
- příloha č. 5 *Plán staveniště*

V ..... dne: .....
zpracoval: .....